

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 710/2021
20.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Драгомира Милојевића, Радмиле Драгичевић-Дичић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због два кривична дела изнуда у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз бр.681/21 од 15.06.2021. године, поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 бр.1029/20 од 14.01.2021. године, у седници већа одржаној дана 20. октобра 2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз бр.681/21 од 15.06.2021. године, поднет против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 бр.1029/20 од 14.01.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К бр.43/18 од 02.10.2020. године, окривљени АА, оглашен је кривим због извршења два кривична дела изнуда у покушају из члана 214. став 3. у вези става 1. у вези члана 30. КЗ, па пошто су му претходно утврђене појединачне казне затвора у трајању од по три године за свако од извршених кривичних дела, окривљени је на основу члана 60. КЗ осуђен на јединствену казну затвора у трајању од три године и шест месеци. У ову казну, окривљеном је на основу члана 63. КЗ урачунато време проведено у притвору од 17.03.2016. до 09.06.2016. године.

Истом пресудом, на основу члана 87. КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета, и то мобилни телефон марке „...“ модел „...“ „...“, имеи ...

Истовремено, окривљени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка у висини која ће бити одређена посебним решењем, по прибављању података о њиховој висини.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 бр.1029/20 од 14.01.2021. године, усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА – адвоката Бранислава Вукосављевића, пресуда Вишег суда у Београду К бр.43/18 од 02.10.2020. године преиначена је у погледу правне оцене дела и одлуке о казни, тако што су радње окривљеног под тачкама 1 и 2 првостепене пресуде, због којих је оглашен кривим, правно квалификоване као два кривична дела изнуда у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30. КЗ, за која дела су му утврђене казне затвора у трајању од по једне године и шест месеци, те је окривљени осуђен на јединствену казну затвора у трајању од две године и шест месеци, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 17.03.2016. до 09.06.2016. године, док је у осталом делу жалба браниоца окривљеног одбијена као неоснована и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Ктз бр.681/21 од 15.06.2021. године само против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 бр.1029/20 од 14.01.2021. године, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 214. став 3. у вези члана 30. КЗ са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и утврди да је побијаном пресудом учињена повреда закона у корист окривљеног АА, у смислу одредбе члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости у смислу члана 488. став 1. ЗКП доставио браниоцу окривљеног – адвокату Бранислву Вукосављевићу, Врховни касациони суд одржао седницу већа, о којој у смислу члана 488. став 2. ЗКП није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, па је након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те по оцени навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев Републичког јавног тужиоца је неоснован.

Републички јавни тужилац у поднетом захтеву указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 214. став 3. у вези члана 30. КЗ која је учињена у корист окривљеног, јер је другостепени суд преиначио првостепену пресуду којим је окривљени оглашен кривим због два кривична дела изнуде у покушају из члана 214. став 3. у вези става 1. у вези члана 30. КЗ, и нашао да се у радњама окривљеног АА стичу битни елементи два кривична дела изнуда у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30. КЗ са образложењем да за кривично дело из члана 214. став 3. у вези става 1. у вези члана 30. КЗ, мора да буде прибављена противправна имовинска корист, док су у конкретном случају предметна кривична дела остала у покушају.

Према наводима захтева, из чињеничног описа предметних кривичних дела произилази да је окривљени умишљајно започео радње извршења, али да исте није довршио, јер је покушао да изнуди од оштећених износе од 30.000 евра (у динарској

противвредности 3.691.000,05 динара) и од 2.460.470,00 динара, али су оштећени догађај пријавили полицији, због чега су предметна кривична дела и остала у покушају, па је првостепени суд правилно применио кривични закон када је противправне радње окривљеног правно квалификовао као два кривична дела изнуда у покушају из члана 214. став 3. у вези става 1. у вези члана 30. КЗ, док је Апелациони суд у Београду, као другостепени учинио повреду кривичног закона у корист окривљеног, правно квалификујући његове радње као два кривична дела изнуда у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30. КЗ.

Супротно изложеним наводима захтева, по оцени Врховног касационог суда, Апелациони суд у Београду као другостепени није учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 214. став 3. у вези члана 30. КЗ.

Одредбом члана 214. став 1. КЗ прописано је да ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист, силом или претњом принуди другог да нешто учини или не учини на штету своје или туђе имовине, казниће се затвором од једне до осам година, а ставом 3. истог члана прописано је да ако је делом из става 1. прибављена имовинска корист у износу који прелази 1.500.000,00 динара, учинилац ће се казнити затвором од 3 до 12 година.

Из чињеничног описа радњи извршења предметних кривичних дела, због којих је окривљени оглашен кривим, произилази да је окривљени АА на начин и на месту ближе описаном под тачкама 1 и 2 изреке у намери да себи прибави противправну имовинску корист у износу који прелази 1.500.000,00 динара, претњом покушао да принуди оштећену ББ да му на штету своје имовине преда износ од 30.000 евра, односно око 3.691.005,00 динара, тако што је послао 228 СМС порука оштећеној преко свог мобилног телефона и захтевао новац у наведеном износу, упућујући јој озбиљне претње, те да је покушао да принуди и оштећеног ВВ да му на штету своје имовине правда износ 20.000 евра, односно око 2.460.670,00 динара тако што је преко свог мобилног телефона оштећеном послао 23 СМС порука и захтевао новац у наведеном износу, упућујући му озбиљне претње, али да започето дело није довршио јер су оштећени озбиљно схватајући претње, те уплашени за своју безбедност и безбедност своје породице, ове догађаје пријавили полицији.

По налажењу Врховног касационог суда, у овако описаним радњама окривљеног стичу се сви битни елементи два кривична дела изнуда у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30. КЗ, како то правилно закључује и другостепени суд у својој одлуци.

Ово стога што покушај квалификованог облика кривичног дела изнуда из члана 214. став 3. у вези става 1. у вези члана 30. КЗ није могућ.

То значи да, у ситуацији када противправна имовинска корист прописана чланом 214. став 3. КЗ није остварена, као што је то у конкретном случају, неће постојати покушај овог облика кривичног дела, обзиром да постигнута имовинска корист не представља

последницу, већ квалификаторну околност дела, па уколико није постигнута, нема ни покушаја извршења тог кривичног дела, а што одговара и језичком тумачењу текста законских одредби из члана 214. КЗ, јер је у ставу 3. наведен свршен глагол „ако је прибављена имовинска корист у износу који прелази 1.500.000,00 динара“.

Како из изреке правноснажне пресуде произилази да у конкретном случају окривљени није прибавио имовинску корист у наведеном износу, нити је за овај износ наступила штета, то се у радњама окривљеног не стичу битни елементи кривичног дела изнуда у покушају из члана 214. став 3. у вези става 1. у вези члана 30. КЗ, већ битни елементи кривичног дела изнуда у покушају из члана 214. став 1. у вези члана 30. КЗ, како то правилно закључује другостепени суд у својој одлуци.

Стога је Врховни касациони суд нашао да побијаном другостепеном пресудом није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, у вези члана 214. став 3. у вези члана 30. КЗ, те је захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, којим се указује на ову повреду кривичног закона, одбио као неоснован.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић